

Vejledning i brug af lift ved oplægning af tagplader og -strengere

Baggrund:

Efter at have fået et påbud fra arbejdstilsynet for at anvende lift som personløfter, er der blevet mere fokus på dette. Baggrunden for, at liften ikke må anvendes som personløfter er, at man kan risikere, at armen på liften kan vippe op, når man forlader kurven.

Der er dog imidlertid fundet en instruktionsbog i en lift af mærket JLG udlejet af firmaet Riwal, hvori det står skrevet, at man må forlade kurven, hvis dette er absolut nødvendigt.

Denne problemstilling har PH Montage a/s derfor fundet sig nødsaget til at arbejde videre med for at lave en vurdering for og imod fortsat at anvende liftene som personløftere i forbindelse med oplægning af tagplader.

Opgave:

Arbejds miljøudvalget ønsker at udarbejde en fremgangsmåde for brug af lift i forbindelse med afkrogning af tagplader, sådan at dette gøres sikkerhedsmæssigt forsvarligt. To andre grunde til at udarbejde en sådan er, at mindske slid på bevægeapparatet og minimere risikoen for arbejdsulykker i forbindelse med anvendelsen af stiger under elementmontagen.

Regler:

Det er i dag ikke tilladt at forlade kurven af en lift, medmindre denne er sænket ned til jorden. Dette skyldes at lifte i arbejdsmiljøloven ikke er godkendte som elevatorer.

Stiger må anvendes ved særlige arbejdsgange i forbindelse med montage af elementer, som f.eks. afkrogning af elementer, i en højde op til otte meter over terræn.

Arbejdsgang ved ikke at forlade liften:

Tagpladen landes ved brug af lifte, der gør det muligt for montørerne at styre elementet på plads. For at afhugge kranen fra elementet må montøren enten hænge ud over kurven for at fjerne de fire kroge. Alternativt skal liften sænkes til jorden, sådan at montørerne kan forlade denne, for at tage en stige og kravle op i hver ende af tagpladen, og på denne måde afhugge kranen.

Svejeværket aflæsses fra liftkurven over på tagpladen, hvorefter kurven sænkes til terrænniveau, hvor en montør i hver ende af tagpladen kravler op på tagpladen via en stige, kobler sig på en udspændt stålwire, der er monteret fra jorden, svejser elementet og forlader elementet igen via stigen. Herefter kører montørerne op til tagpladen igen i liftene for tage svejeværkerne ned, og videre til det næste element.

Vurdering af arbejdsgangen:

Udvalget ser helst, at man begrænser brugen af stiger så vidt muligt, for at undgå slidtage på bevægeapparatet.

I forbindelse med elementmontage må man, som tidligere nævnt, ved særlige arbejder anvende stige i op til otte meters højde. Dette må anses som værende belastende for bentøjet.

Ved højder over otte meter, må der ikke anvendes stiger, og det er oftest ikke muligt at anvende rullestillads, da der ikke er udlagt fast gulv inden elementmontagen.

Ved at anvende stige i op til otte meter ved afkrogning af tagplader tilføjer man yderligere to ture op og ned af stigen. Det er ligeledes belastende fra ryggen at læne sig ud over kurvens kant for at afhugge tagpladerne på denne måde.

Ved at tillade udstigning af lift ved netop dette arbejde undgår man den øgede risiko, der er ved at kravle op ad en stige, og man mindsker slidtagen på legemet. Både ved at man undgår at skulle kravle op og ned af stigen, men også at man undgår at skulle læne sig ud over kanten på kurven for at afhugge.

Det er udvalgets opfattelse, at for at kunne forsvare brugen af lifte som personløftere, skal der lægge en vurdering til grund, som tilgodeser arbejdsmiljøreglernes hensigt i sin helhed.

Som væsentlige begrundelser kan nævnes, at man ved brug af liften som personløfter undgår nedslidning af bevægeapparatet og rygbelastning, samt man minimerer risikoen for ulykker ved brug af stiger ved at mindske brugen af disse så meget som muligt.

Det vurderes, at man i forbindelse med netop dette arbejde godt kan forlade liften på en forsvarlig måde.

Fremgangsmetode for brug af lift i forbindelse med oplægning af tagplader og -strengere:

Montøren i liften skal sørge for at koble sin sele (én af vores egne H-seler) til liften, når man kører op i denne. Ved ud trædning af kurven skal montøren være fastgjort til liften indtil, at der er etableret forankring til tagpladen. Først her må selen kobles af liften. Afstanden mellem tagpladen og kurven må ikke overstige 30 cm. Når kurven er placeret korrekt aktiveres nødafbryderen oppe i kurven, sådan at liften ikke kan betjenes nede fra jorden.

Når tagpladen skal forlades, skal montøren have koblet selen til kurven på liften, førend der må kobles fra tagpladen.

I tagstrengere bliver på værkstedet boret huller til montagebolte, hvis der er istøbt inserts i elementerne fra fabrikkens side.

Der bliver ligeledes påsvejest to løftebøjler på tagstrengene. Her skal der være fokus på, at disse placeres på en sådan måde, at kranen kan afkroges uden at forlade liften.

Når tagstrengene skal svejses sammen i enderne anvendes samme fremgangsmetode som beskrevet ovenfor, ved afkrogning af tagpladerne.

Beskrivelsen vil blive tilføjet til firmaets sikkerhedshåndbog, som alle nye montører får til gennemlæsning. Ydermere vil beskrivelsen blive sendt ud til montørerne.